

Fredagen den 25 september

Kl. 13.30–15.16

---

§ 1 Aktuell debatt om den akuta flyktingkrisen

Aktuell debatt om den akuta flyktingkrisen

Anf. 1 CHRISTINA HÖJ LARSEN (V):

Fru talman! För bara några veckor sedan samlades tiotusentals människor här i Stockholm för att välkomna flyktingar och för att protestera mot EU:s yttre gränser som skördar liv. Statsminister Löfven sa då i sitt tal att vi aldrig ska bygga murar för att skilja människor från människor. Han sa att hans Europa tar emot människor som flyr från krig, att hans Europa inte bygger murar.

Det är kraftfulla ord som förpliktar i en tid då världen upplever den värsta flyktingkatastrofen sedan andra världskriget. 60 miljoner människor är på flykt undan krig, terror och nöd. På tröskeln till Europa fortsätter det blodiga inbördeskriget i Syrien. Och i länder som Irak, Afghanistan och Eritrea är läget mycket allvarligt.

Vi vet alla att de allra flesta befinner sig på flykt internt eller i grannländerna. Men även i grannländerna är situationen akut och allvarlig. I Libanon är så många som var fjärde person flykting.

Endast en liten andel av världens flyktingar söker sig till Europa. Men antalet har ökat det senaste året och månaderna. Samtidigt finns det en djup spricka inom EU i synen på hur flyktingkrisen ska hanteras. Vi hör dagligen hur enskilda EU-länder inskränker asylrätten och påverkar flyktingars möjlighet att få en fristad. Det är mycket allvarligt.

Vänsterpartiet har begärt debatten i dag för att regeringen och riksdagen ska kunna komma med konkreta förslag till lösningar vad gäller att försvara rätten och möjligheten att söka asyl i EU och i Sverige.

Trots vad statsminister Löfven sa i sitt tal är det just murar som håller skyddsbehövande borta från att söka skydd i EU och i Sverige. Just nu växer ännu fler murar och stängsel med taggtråd upp runt EU, och polis och militär med tårgas, vattenkanoner och vapen håller människor på flykt borta.

Vänsterpartiet hoppas att vi i den här debatten kan diskutera vägar som respekterar asylrätten och ger skydd åt dem som behöver det.

Anf. 2 Justitie- och migrationsminister MORGAN JOHANSSON (S):

Fru talman! Vi åser nu den värsta humanitära krisen i vår tid. Kriget i Syrien driver miljontals människor på flykt. Män, kvinnor och barn kläms

mellan Bashar al-Asads terrorbombningar av sitt eget folk å den ena sidan och Isils och al-Qaidas barbari å den andra.

När jag i våras besökte flyktinglägren i Jordanien och Libanon träffade jag också FN-personal som arbetade i Syrien. De sa: En sak ska du veta, och det är att syrierna älskar sitt land. De skulle aldrig ge sig i väg från sitt land om de inte verkligen var tvungna.

Syrien var inget u-land. Det var en diktatur och är en diktatur i dag. Men ekonomiskt och socialt var det ganska välutvecklat.

De människor som jag träffade i flyktinglägren hade tills alldeles nyligen levt sina liv precis som ni och jag. De vaknade på morgonen, skickade sina barn till skolan, drev företag eller arbetade som lärare, läkare, ingenjör, snickare, målare eller kanske plåtslagare. De såg fram emot att kunna fortsätta sina liv i sitt hemland med familj och barn omkring sig, i trygghet.

Nu har allt det tagits ifrån dem. Kanske är deras livskamrat eller något av barnen döda. Deras hem är ödelagt. Nu befinner de sig i ett flyktingläger mitt i öknen där det är 40 grader varmt, i ett av UNHCR:s plåtskjul med betonggolv. De lever. Men hur ser deras framtid ut? Det är det som de här människorna flyr ifrån.

Sverige är en av världens största bidragsgivare till de FN-organ som håller dessa människor vid liv i flyktinglägren. Och vi kommer att öka vårt humanitära bistånd. Men det är en illusion att tro att bistånd kan ersätta flyktingmottagande. Behoven är helt enkelt alldeles för stora. Och hur hjälper man på plats när på plats är sönderslaget?

Jag är stolt över vad Sverige har gjort hittills. Från 2011 till 2015 kommer vi att ha gett skydd till över 100 000 syriska flyktingar. Det är 1 procent av vår befolkning. Om hela EU hade gjort på samma sätt hade vi under samma tid kunnat ge skydd åt 5 miljoner syriska flyktingar. Då hade vi inte haft flyktinglägren i Jordanien, Turkiet och Libanon.

Men alla länder måste hjälpa till. Det räcker inte att bara något land gör det. Därför har vi sedan regeringstillträdet arbetat hårt i EU för en jämnare fördelning. Vi knöt tidigt en allians med Tyskland, sedan med Italien, Frankrike och Österrike. Vi arbetade nära kommissionen, och steg för steg lyckades vi skapa majoritet för tanken att alla länder måste kunna ta emot flyktingar.

Beslutet som togs i tisdags om att fördela 120 000 flyktingar solidariskt i EU:s länder var därmed en viktig framgång, för Sverige men också för Europa. Nu kan man visa det politiska ledarskap som behövs i den kris-situation som vi är i.

Det var ett viktigt steg. Men det var bara ett första steg. För att vi ska få ordning och reda i den europeiska flyktingpolitiken behövs en permanent och tvingande omfördelning så att alla länder är med och delar på ansvaret. Det fortsätter vi nu att arbeta för.

Vi fortsätter också att arbeta för fler lagliga vägar till Europa. De 20 000 personer som EU i somras åtog sig att ta emot från flyktinglägren var en bra början. Men det måste öka. Om det inte finns fler lagliga möjligheter drivs flyktingarna i armarna på hänsynslösa flyktingsmugglare och tvingas ut i ranka båtar på Medelhavet.

Vidarebosättning, det som kallas för kvotflyktingsystem, är vår tids vita bussar. Det är en möjlighet att på ett säkert sätt få komma till Europa och tryggheten. Därför tycker vi att Europa bör ha ett

vidarebosättningsprogram för åtminstone 100 000 personer per år som därmed fördelas solidariskt mellan våra länder.

Flyktingsituationen utgör en stor press på Europa och på Sverige. I mitt nästa inlägg ska jag återkomma till vad vi ska göra i Sverige för att klara integrationen på lite längre sikt. Jag ska bara säga några ord om läget just nu.

Just nu kommer ungefär 1 000 asylsökande till Sverige per dag. Det är det högsta antalet asylsökande i modern tid. Just nu görs också ett fantastiskt arbete av såväl myndigheter som företag och privatpersoner för att vi ska kunna klara uppgiften att ge dessa människor mat för dagen och tak över huvudet från första dagen. Migrationsverket, kommuner och volontärer arbetar nu mycket hårt på alla nivåer för att kunna klara att ge ett bra mottagande och ytterst för att rädda liv.

Vi följer utvecklingen dag för dag, faktiskt timme för timme. De senaste dagarna har situationen blivit ännu mer ansträngd med svårigheter att få tag i boenden. Vi vidtar därför ett antal åtgärder för att på kort tid få fram boenden. Det handlar framför allt om att ta fram fastigheter som staten förfogar över i dag – till exempel genom försvaret, Kriminalvården och alla de bolag som vi har – och där man kan förlägga familjer som behöver boende. Det arbetet bedrivs nu med stor skyndsamhet.

Jag kan inte nog understryka min och den svenska regeringens stolthet och tacksamhet över alla de svenskar som arbetar hårt för att hjälpa människor på flykt. Det finns en grundläggande solidaritet i folkdjupet som kommer fram i tider som dessa.

Det är nu det avgörs vilket slags land Sverige ska vara, ett land som sluter sig och kastar ut människor tillbaka till kriget eller ett land som tar sitt humanitära ansvar på allvar. Jag vet att det finns en stark uppslutning i den här riksdagen för humanism, solidaritet och medmänsklighet. Jag hoppas att den ska bestå.

Vi kommer att fortsätta söka samarbete över blockgränsen. Det är nämligen vad som behövs nu, samling.

Vi har en svår höst framför oss. Jag hoppas att vi, när vi om några år ser tillbaka på den här hösten, ska kunna säga att det var en höst då vi tog vårt ansvar för nedkylda, hungriga och trötta människor på flykt undan krig. Vi ska kunna säga att det var en höst då Sverige och det svenska folket visade sig från sin bästa sida.

(Applåder)

Anf. 3 JOHAN FORSSELL (M):

Fru talman! Flyktingkrisen berör ju oss alla. Det som nu utspelar sig på Medelhavet är på många sätt en mänsklig tragedi.

Jag tror att alla i den här kammaren önskar att man hade ett enkelt svar på de utmaningar som vi nu står inför, men i grund och botten finns det ingen enkel lösning. Kärnan i detta är att det pågår ett synnerligen grymt krig i Syrien som gör att människor tvingas fly från hus och hem. Det allra viktigaste i den här situationen är naturligtvis att därför få ett slut på striderna i Syrien.

Sverige har tagit ett mycket stort ansvar för att hjälpa människor i nöd. Det har vi också gjort flera gånger tidigare. Det som ligger närmast till hands att jämföra med är kriget i forna Jugoslavien. Men det som vi ser nu är någonting annat och mycket större. De flyktingströmmar som vi då hade

under en begränsad tid har vi nu haft under flera år. Väldigt lite tyder också på att det kommer att avta. Tvärtom beskrivs kriget i Syrien av myndigheter som en tioårskonflikt. Det är lätt att fyllas av känslan att man vill släppa allt man har för händerna och hjälpa människor i nöd. Samtidigt måste vi komma ihåg en annan sak.

Det räcker inte med att bara öppna sitt hjärta. Det behövs också en migrations- och integrationspolitik som faktiskt fungerar, inte bara för stunden utan som också långsiktigt klarar av att möta den mycket tuffa situation som vi befinner oss i.

Fru talman! Sverige kan och ska göra mycket. Men med knappt tio av EU:s dryga 500 miljoner människor är vi i det avseendet närmast en droppe i havet. Sverige ligger i EU:s absoluta topp vad gäller antal personer som söker asyl. Sverige tar emot fler asylsökande än betydligt större länder. Per capita ligger Sverige i en helt egen klass.

Jag tror att det är ohållbart att det långsiktigt ser ut på det här sättet. Sverige kan inte på egen hand lösa alla EU:s utmaningar. På en enda vecka kom 6 000 människor till Sverige. Vi har aldrig tidigare upplevt någonting liknande. Jag vill vara tydlig med att svenska myndigheter gör vad de kan, och de gör ett mycket gott arbete utifrån förutsättningarna.

Men det står ändå klart att vi har omfattande problem i vårt mottagande av människor. Det är egentligen brist på det mesta, och jag noterar att nu ökar Migrationsverkets handläggningstider återigen.

Och då har vi ändå inte tittat på de mer långsiktiga utmaningarna, nämligen integrationen. Vi vet att det i genomsnitt tar alldeles för lång tid för människor som kommer hit att komma i arbete. Trösklarna in till arbetsmarknaden är för höga. Väldigt många lyckas aldrig stå på egna ben utan fastnar i bidragsförsörjning och utanförskap. Det är en mycket dålig start för människor som kommer till ett nytt land.

Fru talman! Öppenheten stärker vårt land. Samtidigt går det inte att vifta bort den oro som många känner eller negligera de problem och utmaningar som följer när många människor kommer till Sverige på väldigt kort tid. Inte heller kan vi blunda för att utgifterna på migrationsområdet under de senaste åren har ökat kraftigt och fortsätter att öka.

Vi måste hålla en skarp linje mot intolerans och rasism. Men att peka på att vi står inför stora utmaningar är inte intolerans. Det är realism.

Moderaterna har presenterat en lång rad förslag för att möta den här situationen.

Ett av de viktigaste förslagen är att vi behöver öka vårt stöd i närområdet. Vi har under en tid mötts av rapporter om att det är brist på det mest basala i FN:s flyktingläger i regionen. Det handlar om matransoner som har skurits ned och brist på andra förnödenheter. Människor har i desperation behövt fly över Medelhavet eftersom det inte ens finns mat i lägren. Vi måste bli betydligt bättre på att hjälpa människor i närområdet.

Vi behöver också en mer permanent fördelningsmekanism inom EU. Som exempel kan nämnas att det finns 2 miljoner syriska flyktingar i Turkiet. Det är klart att man funderar över hur väl Europa är rustat för att möta en sådan utmaning, ifall utvecklingen skulle gå i den riktningen.

EU-länderna måste agera mot de hänsynslösa ligor som står bakom flyktingtragedier som vi nu bevittnar. Samarbetet måste bli bättre, inte

minst genom att stärka EU:s organ för detta samarbete, Frontex. Det krävs också en skärpning av straffen för människosmuggling i Sverige.

Moderaterna har presenterat förslag på besparingar för att begränsa migrationsutgifterna genom ett effektivare mottagande. Förslagen beräknas kunna leda till besparingar på 9 miljarder kronor till år 2019.

Vissa menar att humanism och varsamhet med skattemedel på något sätt skulle stå i motsats till varandra. Jag har en annan uppfattning. Tvärtom är det i dessa tider mer angeläget att hushålla med våra resurser när trycket på migrationssystemet är högt. Fortsatt kostnadskontroll och effektiviseringar kommer att vara nödvändiga.

Människor som kommer till Sverige ska snabbt komma i arbete. För det krävs en stark arbetslinje där incitamenten att söka jobb och utbilda sig är goda. Moderaterna har föreslagit temporära uppehållstillstånd som en del i det. Samtidigt har vi också presenterat skattelättnader på det första jobbet och en ny anställningsform som ska underlätta för inträdet på arbetsmarknaden.

Fru talman! Med rätt politik kan Sverige och Europa möta de utmaningar som vi står inför. Men det kommer inte att hända av sig självt. Här behöver Sveriges regering visa ett betydligt tydligare ledarskap och en tydlig plan för vägen framåt.

Anf. 4 PAULA BIELER (SD):

Fru talman! Bakgrunden till dagens debatt känner vi alla till. Det har kallats den största flyktingkrisen i modern tid, och det stämmer. Det är i dag fler människor på flykt från sina hem än under andra världskriget. 60 miljoner personer runt om i världen befinner sig på flykt från de hem som de en gång levde i trygghet i.

Det talas om att det här är en utmaning för Europa och för Sverige. Men faktum är att de allra flesta lever kvar, antingen som internflyktingar i sitt eget hemland eller i närområdet.

Att fokusera på mottagande i Sverige eller i Europa är att negligera den stora massan nödställda i omvärlden. Det är att blunda för den verkliga flyktingkrisen.

Lite tidigare i dag hade vi från Sverigedemokraterna en presskonferens där vi presenterade vår syn, våra satsningar och vad vi vill göra för att på allvar säkra att de som är i störst behov faktiskt får skydd. En grundtanke i detta – och det som är viktigt att komma ihåg – är att när man talar om asyl ska man också tala om vad asyl finns till för.

Varför finns det regelverk som finns i dag och som innebär att man ska söka asyl på plats i det land där man befinner sig? Det är för att rättigheten att söka asyl och få skydd formulerades efter den situation som rådde efter andra världskriget med en diaspora av flyktingar utspridda i Europa. Syftet var att dessa flyktingar skulle slippa att fly vidare. De skulle garanteras skydd där de befann sig. Var det inte krig och förtryck där de fanns skulle de få skydd.

Den politik som vi hör de andra partierna prata om, den politik som har förts i Sverige och i Europa under den senaste tiden urholkar syftet med asyl.

Varje gång någon väljer en osäker färd bort från ett säkert område därför att det upplevs som ovälkommande eller på något sätt bristande och varje gång som vi accepterar det, då urholkar vi asylrätten. Varje gång som

vi accepterar att asylsystemet används som ett sätt att migrera till ett land för att få bättre villkor – ja, det är bättre villkor här än i flyktingläger – och inte för att garanteras skydd, då urholkar vi asylrätten. Varje gång som världssamfundet inte lever upp till att garantera säkerhet så snart man befinner sig i ett område där denna säkerhet borde finnas, då urholkar vi asylrätten.

Mot bakgrund av dessa grundläggande principer har Sverigedemokraterna i dag bland annat poängterat att vi inte längre tänker acceptera denna politik. Schengen har i princip på många sätt redan fallit inom EU. Dublinförordningen tillämpas bara där länder vill sätta upp gränser samtidigt som de gärna öppnar sina gränser för att slussa flyktingar vidare. De tar inte längre sitt ansvar.

För att kunna hantera dagens situation måste Sverige poängtera att vi inte är första säkra område.

Så länge det inte är krig i våra grannländer är det inte i Sverige man ska beviljas asyl. Vi kommer därför att upprätta gränskontroller igen och säkerställa att personer som kommer över bron från Danmark ska ha sökt asyl i Danmark eller ännu tidigare. De som kommer med färjan från Polen eller andra länder i Europa ska ha sökt asyl där. Detta frigör ett ganska stort resursutrymme. I dag satsar vi väldigt mycket på de få som tar sig hit genom olagliga vägar.

Detta möjliggör för oss ofantligt stora satsningar på internationell akut flyktinghjälp. Vi hörde tidigare någon nämna World Food Programme och att FN inte längre kan ge mat till flyktingarna. Vi har redan hört att man tagit upp att situationen i flyktingläger är så dålig att man flyr vidare därifrån. Det är fullkomligt oacceptabelt.

Vi i Sverigedemokraterna har i vårt kommande budgetförslag lagt 9 miljarder mer än regeringen på akut flyktinghjälp. 3 miljarder kommer vi att satsa direkt till UNHCR för deras arbete i flyktingläger för att säkerställa bättre villkor där. 3 miljarder kommer vi att ge till World Food Programme. Det täcker hela deras akuta behov. Det garanterar att ingen mer kommer att svälta för att världssamfundet inte tar sitt ansvar. 1 miljard går till Unicef, bland annat för att säkerställa att barn på flykt fortsatt ska kunna få skolgång. 1 miljard går till Världsbanken för att säkerställa att de länder som tar det stora ansvaret genom att vara närområde får hjälp med att hantera detta. 1 miljard sparar vi för att kunna dela ut till de lokala organisationer som på olika sätt verkar i det akuta närområdet, alltifrån kyrkor som finns kvar i närområdena och hemländerna och kan vara lokala fristäder till andra lokala organisationer och hjältar som gör dagliga insatser där de verkligen utsatta finns.

Det kan låta hårt att stänga vissa gränser. Men det vi då gör är att stänga de olagliga vägar som folk väljer att ta framför de lagliga vägar som finns och som givetvis ska stärkas. Utöver de satsningar vi gör på närområdet ökar vi också Sveriges kvot från 1 900 vidarebosatta flyktingar till 4 000 om året.

(Applåder)

Anf. 5 MAGDA RASMUSSEN (MP):

Fru talman! Jag vill börja med att tacka Vänsterpartiet för att de begärt en aktuell debatt om den flyktingkris vi har i vår värld i dag. Det är just en kris – en kris för alla de människor som i samma stund som vi har samlats

i den här kammaren tvingas fly på grund av krig och förtryck i sina hemländer. Men det är också en kris för Europas gemensamma moral. Vid vartenda köksbord på vår kontinent gissar jag att vi nu diskuterar bilder på familjer som splittras av taggtrådsstängsel, barn som spolas upp på turkiska stränder och människor som möts av tårgas och våldsamma gränspolisier.

Jag kan inte undgå att häpna över den historielöshet som råder i vårt samhälle. Man hade kunnat tro att en kontinent som har en så blodig historia, där krigen avlöst varandra i århundraden och där miljontals människor tvingats på flykt, skulle visa en större solidaritet i dag.

I somras ägnade jag semestern åt att läsa Vilhelm Mobergs *Utvandrarna* från 1949. Trots att den utspelar sig för mer än 150 år sedan är det mycket som jag känner igen från den situation vi ser i vår värld i dag. Efter år av missväxt och svält bestämmer sig Karl-Oskar för att lämna lilla Ljuder i Småland tillsammans med sin gravida hustru Kristina och deras tre barn för att söka sig ett bättre liv i Amerika. Med på resan följer till slut även Karl-Oskars bror, Kristinas farbror och hans familj och anhöriga.

Dessa 16 personer är några av de första av de människor som skulle komma att lämna Sverige de kommande decennierna. Den stora emigrationen startade, som ledde till att nästan var femte svensk räknades som bosatt i USA vid förra sekelskiftet. Hela orter tömdes på människor. Skolor och kyrkbänkar gapade tomma. Drängar och pigor lämnade sina tjänster, religiöst förföljda packade sina väskor, fattiga bönder sålde sina gårdar, mat lagrades och avskedshälsningar utfördes, allt för att förbereda sig för den stora och många gånger farliga resan till Amerika.

Precis som i dag var det endast ett hav som separerade föräldrar från att kunna ge sina barn en ljus framtid. Då hette havet Atlanten. Nu heter det Medelhavet. I dag tvingas ingen lämna Sverige. Vi har både fred och demokrati. I stället är det andra länder som människor tvingas bort ifrån. Frågan jag vill ställa här i dag är: Om en ny bok skrevs, vilka skulle i så fall bli vår tids Karl-Oskar och Kristina? Kanske är det de människor som syns på den bild jag visar upp. Den spreds för några veckor sedan världen över och visar Laith Majid och Nada Adel från Irak.

Bilden togs när Laith äntligen nådde fast mark med sin hustru och sina fyra barn. Familjen hade betalat 6 500 dollar för en två timmar lång båtresa från den turkiska semesterorten Bodrum till den grekiska ön Kos. Den lilla gummibåten hade tolv personer ombord, trots att den bara var gjord för fyra. Någonstans på vägen började den dessutom tömmas på luft och ta in vatten. Alla som klev av på den grekiska stranden var genomvåta. Efter ytterligare fyra veckor nådde familjen slutmålet, nämligen Tyskland. Nya bilder av dem visar en helt annan familj. Det är glada och trygga människor som nu kan börja sitt nya liv.

Men Laith och Nada är långt ifrån ensamma. Mer än 320 000 människor har i år gjort samma resa över Medelhavet. Asads övergrepp och Isils brutalitet har pågått så länge att allt fler ger upp hoppet om fred. Oroligheterna i Libanon och Turkiet gör dessutom framtiden osäker, och matprogrammen i flyktinglägren har skurits ned. En mamma vittnar om hur hon knyter sina barns magar med sjalar, så att de inte ska vakna upp på natten av hunger. Det är den verklighet som driver allt fler på flykt, och

det är därför vi ser att siffrorna ökar så mycket här och nu. Den här verkligheten kan inte Europa blunda för. Mer måste göras.

Och precis som vi i Sverige inte får glömma vår historia – vi var ett land som ingen såg sin framtid i – får inte heller resten av Europa glömma sin. Hur kommer det sig egentligen att finnar bildar mänskliga ringar för att stoppa människor från att komma in i Finland, när så många finska krigsbarn mottogs av bland annat Sverige under andra världskriget? Varför möter Ungern dagens flyktingar med tårgas och våld, när 1956 års ungrare välkomnades i sina grannländer?

I en tid då behovet av solidaritet är som allra störst behövs också Sveriges röst som allra mest. Jag är därför väldigt stolt över att regeringens linje är att vi måste skapa fler lagliga vägar in till Europa. För att ta tillfället i akt att rätta föregående talare kan jag nämligen säga att det i dag i princip saknas lagliga vägar för att ta sig in i Europa och söka asyl. De kvotflyktingplatser som finns räcker inte på långa vägar till. Det är det som öppnar den oerhört vidriga marknad som vi har med flyktingsmugglare. Det är det som tvingar folk att sätta sig i båtar, som Laith och Nada var tvungna att göra.

Sverige ökar också biståndet till katastrofhjälpen i flyktinglägren. Vi kräver kvotflyktingar och mer rättssäkerhet i asylprocessen. Sverige deltar också i den internationella insatsen mot Isil och utbildar irakiska styrkor. Vi bidrar till räddningsinsatserna i Medelhavet och ger permanent uppehållstillstånd till syrier i stället för att låta människor leva i ovisshet i evigheter. När människor flyr från krigets förtryck hälsar vi dem välkomna hit. Det är jag väldigt stolt över.

Anf. 6 JOHAN HEDIN (C):

Fru talman! Den här debatten är påkallad med anledning av den akuta flyktingkrisen. Det är verkligen en akut flyktingkris som råder just nu. Fler människor än någonsin tar sig till Sverige och Europa. Den här krisen har också visat oss klart och tydligt varför människor behöver fly, vad de flyr ifrån och vad som händer när de inte kan fly.

Inför debatten pratade jag med Centerpartiets talesperson i migrationsfrågor, Johanna Jönsson. Hon var i Turkiet förrförra veckan och hörde berättelser från människor som flyr från krig och förtryck, men också människor som flyr från hopplöshet och instängdhet. Det är lätt att själv känna hopplöshet när man ser de fruktansvärda bilderna på ett livlöst barn i ett vattenbryn. Det är svårt att hålla tårarna tillbaka när en mamma berättar att hon inte har råd att riskera livet för att komma till Europa så att hennes barn kan ha en framtid.

Men de känslorna får inte stå i vägen för vårt ansvar att som politiker göra situationen bättre på alla sätt vi kan. Jag dömer ingen som känner uppgivenhet inför detta. Men, fru talman, vi får inte ge upp.

UNHCR:s budget håller på att ta helt slut. Matransonerna är nedskurna. De redan fruktansvärda miljöerna som flyktinglägren utgör blir allt värre. Det är trångt, och det är fattigt. UNHCR måste få mer medel så att de kan hantera den mest akuta krisen i närområdet.

Alla måste vara medvetna om att livet i ett flyktingläger på inget sätt är någon dans på rosor, och det måste ses som en tillfällig lösning. Tyvärr visar de konflikter som brinner på de platser från vilka människor nu

tvingas fly inga tecken på avmattning. Människor kommer att behöva bosätta sig i andra länder. Det är ett faktum som inte går att ifrågasätta.

Situationen visar också det stora behov som finns av att reformera Europas flyktingmottagande. Dublinförordningen skapar en enorm snedfördelning i flyktingmottagandet. Vissa länder tar emot enorma mängder medan andra helt står utanför. Vi måste ha ett jämnare mottagande i EU.

Situationen sätter också fingret på de mottagningssystem vi har, den etablering vi har, och hur integrationen fungerar i Sverige. Det handlar om vad som händer när människor kommer hit. Det är vårt absoluta ansvar att se till att de snabbt kan bli en del av samhället, hitta en bostad och komma in på arbetsmarknaden.

Fru talman! I Centerpartiet har vi för vana att försöka göra saker grundligt. Vi har sedan något år arbetat särskilt intensivt med att just identifiera de hinder och utmaningar som finns kring mottagandet i Sverige. Efter att ha samarbetat med detta i ett stort antal kommuner, närmare bestämt 50, går det inte att landa i någon annan slutats än att mottagandet i Sverige inte fungerar tillräckligt bra. Det sker för lite, för sent och för dåligt.

Vi behöver ge kommunerna de redskap som de behöver för att bättre kunna ta emot nya invånare. Det gör vi genom att kompensera deras kostnader bättre och skjuta till de resurser som behövs men också genom att ta vara på den kompetens och lokala förankring som finns och i konkret mening ge tillbaka kommunerna ansvaret för etablering och mottagande.

Vi behöver stärka vägen in till arbetsmarknaden. Det gör vi både med specifika åtgärder som yrkesanpassad sfi, snabbare validering och fler kompletterande utbildningar men också med större reformer på arbetsmarknaden, som mer flexibla anställningar, att bredda YA-jobben och – också mycket viktigt – genom att inte höja skatterna på arbete. Jag vill understryka att med skatt avses även arbetsgivaravgifter.

Vi behöver se till att fler får bostad snabbare och billigare. Det kräver reformer av bostadsmarknaden. Betydligt mer mark måste få bebyggas, planprocesserna måste bli enklare och billigare, och vi måste tillåta att man bygger enklare hus. På kort sikt behövs kanske också snabba lösningar som modulhus. Vi har i dag, 2015, en extrem situation där väldigt många människor tvingas fly för sitt liv. Våra lagar, strukturer och institutioner är inte skalbara i tillräcklig grad för att mottagandet ska vara bekymmersfritt, men vad är alternativet?

Fru talman! Jag för min del är inte beredd att säga ”nej, Sverige är fullt”. Det går inte att påstå det ens då få vill flytta till vårt land. Givet dagens situation, när människor tvingas fly undan död, fara och ofattbara grymheter, är det än mindre rimligt att påstå att Sverige är fullt.

Anf. 7 CHRISTINA HÖJ LARSEN (V):

Fru talman! Låt oss vara ärliga. Människor som vill nyttja sin mänskliga rättighet att söka asyl undan krig och förföljelse i EU har mycket få och begränsade lagliga sätt att göra det. Det är ingen naturlag att det är så, även om det låter så när man lyssnar till Johan Forssell. Det är resultatet av medvetna politiska beslut som Sverige varit med om att fatta, och sådana beslut går att ändra.

Det vi pratar om i dag kan illustreras ganska bra av detta rum. Låt oss säga att detta rum är EU. Härinne säger vi oss respektera mänskliga rättigheter och ge skydd åt dem som har drabbats av krig, förföljelse, våldtäkter och tortyr. Härinne ska man kunna söka asyl. Härinne ska en människa kunna andas ut, läka och börja sitt liv.

Men saken är den att för den skyddsbehövande – till exempel Maryam från Syrien – finns inga dörrar in i detta rum. Knackar hon på dörren här uppe kommer den inte att öppnas om hon inte har visum eller om hon misstänks vilja söka asyl. Då förblir dörrarna stängda. Först om Maryam lyckas sätta sin fot på mattan härinne kan hon söka asyl. Först då kan hon återopa sin mänskliga rättighet.

Hon skulle kunna köpa en tåg- eller flygbiljett och ta sig förbi de låsta dörrarna, men transportörsansvar och visumtvång till EU gör att det inte går. Men Maryam fruktar för sitt liv, så hon söker andra vägar. Häruppe – vid gränsen mellan Turkiet och Grekland – har det posterats 1 800 gränsvakter för att hindra människor att ta sig över. Härborta – vid den spanska enklaven Ceuta och Melilla – har man satt upp rakblad på stängslet för att hindra människor att klättra över. Härborta – vid ungerska gränsen – möts barnfamiljer på flykt av tårgas, vattenkanoner och misshandel.

Fru talman! Det är den verkligheten vi pratar om. Det är detta som tvingar Maryam, och tusentals andra, i armarna på flyktingsmugglare. Det är den verkligheten som gör att vi ser döda barn på stränderna, vänner.

Fru talman! Det är mycket som behöver göras. Som migrationsministern mycket riktigt påpekade är det naivt att tro att man kan ersätta bistånd och skydd med varandra. Vi måste så klart ha båda. Vänsterpartiet har länge drivit på för att skapa lagliga säkra vägar in i Europa. Vi vill ta bort transportörsansvaret, häva Dublinförordningen, ta bort visumtvånget för människor från länder i krig och konflikt och på sikt hitta sätt att utfärda humanitära visum.

Vi har krävt att EU ska prioritera livräddande insatser framför ökad gränsbevakning. EU kom häromdagen överens om en fördelning av 160 000 flyktingar till medlemsländerna från Italien, Grekland och Ungern. Men fortsatta steg för ett solidariskt mottagande i alla medlemsländer och fler lagliga vägar in i EU dröjer. Uppenbarligen är det mycket enklare att komma överens om att göra det svårare för människor att nå tryggheten i Europa än att komma överens om att skapa möjligheter till asyl.

Fru talman! Läget är akut, och något måste göras omedelbart. Vi har inte tid att vänta. Därför föreslår Vänsterpartiet tre konkreta saker som Sverige ensamt kan besluta om utan EU:s inblandning. Det är saker som vi skulle kunna besluta om snabbt och som skulle göra skillnad för människor direkt.

För det första: Vidga rätten till familjeåterförening och anhöriginvandring. Om fler familjer på flykt kan återförenas slipper fler människor den livsfarliga flykten över Medelhavet. Låt oss ta bort åldersgränsen 18 år för återförening så att även familjer med barn över 18 år kan återförenas. Återinför den så kallade sista länken för gamla föräldrar som är ensamma kvar i hemlandet, och se till att ensamkommande har möjlighet att söka familjeåterförening genom juridiskt ombud.

För det andra: Öka antalet kvotflyktingar. Det är en av de få fungerande legala vägar för flyktingar som just nu finns. Vänsterpartiet är absolut för att Sverige ökar sin flyktingkvot, som i dag ligger på 1 900 personer.

För det tredje: Dublinförordningen, som anger att en asylsökande ska få sin sak prövad i första europeiska land, fungerar inte och kränker asylrätten. Redan nu skickar Sverige inte tillbaka människor till Grekland eftersom mottagandeförhållandena där är vidriga. Låt oss ta ett nästa steg för att slopa Dublinförordningen. Sluta genast att skicka tillbaka asylsökande till misshandel och rättsosäkerhet i Ungern.

Jag är glad och stolt att vi nu äntligen har en regering som så tydligt säger att den vill jobba för fler lagliga vägar att söka asyl. Vi vet att flera av de borgerliga småpartierna säger exakt samma sak. Här har vi nu ett par konkreta förslag som kan göra skillnad, en möjlighet att göra någonting tillsammans. Frågan är om regeringen är beredd att gripa möjligheten att vidga några av de få lagliga vägar som finns och ta steg bort från det murbygge Löfven talade om. Vad väntar vi på?

Anf. 8 FREDRIK MALM (FP):

Fru talman! Jag tackar Vänsterpartiet, som har tagit initiativ till denna extrainsatta debatt.

De flyktingströmmar vi nu ser i världen saknar motstycke i historien. Nästan 60 miljoner människor är på flykt, och antalet ökar. Även om bara en liten del av dessa flyktingar kommer till Sverige är det en stor ansträngning för vårt land. Vi har en tuff situation i dag i Sverige i våra kommuner. Vi har bostadsbrist, och vi har långa väntetider i Migrationsverkets mottagningsystem.

Jag är övertygad om att vi kommer att klara det här. Jag är övertygad om att det som nu sker med de stora flyktingströmmarna på lite längre sikt kommer att vara till gagn för Sverige. Men den kris vi ser just nu, detta år, förra året och kommande år, ställer stora krav på Sverige och på Europeiska unionen. Det måste vi våga erkänna.

Tyvärr brister det politiska ledarskapet. Europeiska unionen är splittrad. Medlemsstaterna är splittrade likaså. I Sverige är vår statsminister märkbart frånvarande – eller kanske vi ska säga omärkbart frånvarande. Vi ser en fantastisk solidaritet hos en massa människor i Sverige i dag. Vanliga människor kliver nu fram och hjälper till på olika sätt för att hantera en otroligt svår humanitär och social situation. Vi ser människor i våra kommuner, kommunanställda, mellanchefer, kommunchef, enhetschefer och vanliga människor inom socialtjänst och inom utbildningsväsen runt om i hela vårt land som på olika sätt har aktiverat krisplaner och nu försöker få situationen i Sverige att fungera när det kommer fler och fler asylsökande och fler och fler ensamkommande. De är hjältar; de står upp för att få situationen att fungera.

Från regeringen ser vi dock inte alls denna febrila aktivitet. Flera talare här har talat om lagliga vägar. Men det finns inte en enda till kvotflykting med i denna budget – inte en enda! Jag stod på Medborgarplatsen för några veckor sedan, och jag lyssnade på Stefan Löfven. Dessutom trodde jag faktiskt lite grann att han menade allvar med det han sa, men det var inte så. Det blir inte fler kvotflyktingar. EU som helhet ska öka kvoten, men inte Sverige. Vi ska tydligen inte gå före. Det är förvånande. Vi har från Folkpartiets sida föreslagit en kraftig ökning av kvotflyktingar.

Vi ser inte heller några kraftfulla förslag för att öka bostadsbyggandet i Sverige. Trots att vi har nästan 10 000 personer som är kvar i Migrationsverkets mottagningssystem kommer det inte några kraftfulla förslag om detta. På samma sätt har vi många nyanlända som måste in på arbetsmarknaden, och man försämrar då RUT-avdraget, höjer skatten för att anställa unga och så vidare, vilket inte kommer att hjälpa detta.

Fru talman! Detta är ytterst bekymmersamt, för det betyder att Sverige ställer upp väldigt mycket och hjälper människor att få komma hit, men vi gör det mycket svårare för människor att kunna komma in i vårt samhälle och långsiktigt rota sig här. Det är förstås ett mycket stort problem.

Just nu befinner sig dessutom EU-samarbetet i ett formativt skede där Dublinförordningen i praktiken är satt ur spel och där Schengensamarbetet riskerar att gå samma öde till mötes om inte ett ledarskap nu upprättas i EU som gör att vi kan hantera situationen bättre. Problemet är att det är omöjligt att nå enighet om en politik som verkligen skulle kunna klara av att hantera situationen eftersom flera EU-medlemsstater är så restriktiva i sin grundhållning. Om man fattar besluten med majoritetsförfarande kommer å andra sidan de som är emot detta och som vill stänga gränserna inte att bry sig om besluten. Då får inte politiken någon legitimitet.

Europeiska unionen är lamslagen. I bästa fall kan man enas om någonting som både Angela Merkel och Victor Orbán kan ställa upp på, och då förstår vi hur urvattnat det i sista hand kommer att bli.

Fru talman! Samtidigt är det väldigt lite som tyder på att trycket på Europeiska unionen och Sverige kommer att minska framöver. Fler människor kommer att tvingas att fly eller invandra till Europa. Då kan vi stå här och upprepa: Hjälp dem på plats! Men människor kommer till Europa. De kommer hit på olika sätt. De knackar på dörren, och de finns i våra länder. Det är klart att man kan skicka tillbaka dem till Aleppo och säga: Hjälp dem på plats! Men det är svårt att verkställa den typen av avvísingsbeslut, kan jag säga till Sverigedemokraterna.

Kriget i Syrien har drivit över 4 miljoner människor på flykt ut ur landet. Ungefär 8 miljoner människor har tvingats lämna sina hem inom landet. Det betyder att varannan invånare i ett land med 23 miljoner invånare före kriget – nu är de ungefär 22 ½ miljoner – har tvingats lämna sina hem. Det är klart att denna härdsmläta till slut kommer att tvinga fram ett större internationellt ingripande eller i alla fall ett större åtagande för att hantera den humanitära härdsmläta som pågår.

Avslutningsvis, fru talman: Jag vill – och jag tror att vi alla vill det – att vi i framtiden ska kunna blicka tillbaka på den här tiden och se att här fanns stora utmaningar för Sverige och Europa, men vi klarade det. Vi blev fler människor i våra länder. Människor som lärde sig språket fick jobb och kom in på arbetsmarknaden. Det är givetvis det vi måste sträva efter. Vi vill inte blicka tillbaka på detta och se tillbaka på en period där mottagningssystemet havererade, där utanförskapet sköt i höjden och där rasismen skenade.

Anf. 9 DÉsirÉE PETHRUS (KD):

Fru talman! Som flera har varit inne på är miljontals människor på flykt i dag från krig och konflikter, men också från förtryck. De kan vara flyktingar inom sitt land, men också utanför sitt land. I Syrien är det, som

flera har varit inne på, flera miljoner som är internflyktingar. Ungefär 4 miljoner är flyktingar utanför Syrien.

Många gånger lever människor under vedervärdiga förhållanden i flyktingläger. För dem som har valt att själva bosätta sig någonstans – de kanske hyr in sig i olika lägenheter och hos vänner – är de egna resurserna slut eftersom krisen har pågått så länge.

I Syriens grannländer har nu FN:s matprogram brist på pengar. Matransonerna har enligt uppgift skurits ned. Det nämns att man på vissa håll har halverat matransonerna. Därför var det nödvändigt att EU:s ledare i onsdags beslutade att akut tillföra FN:s matprogram World Food Programme ca 9 miljarder kronor.

Det vi nu ser i vår omvärld är något som vi inte kan blunda för. Vi måste ha ett öppet hjärta så att människor som flyr för sina liv får ett hopp – ett hopp om att själva kunna påverka, bygga sig en framtid och försörja sin familj.

Sverige har haft en stark tradition av att ta emot flyktingar. Den öppenhet vi nu ser omkring oss bland alla som ställer upp i volontärorganisationer och kyrkor och bland enskilda som tar sig tid, kraft och medel för att hjälpa sin nästa är beundransvärd. Nu krävs att såväl stater och kommuner som civilsamhälle och enskilda hjälps åt.

Vi kristdemokrater har i riksdag och regering under en lång tid drivit frågor om en generös flyktingpolitik, där flyktingars rättigheter och rätten till familjeåterförening har lyfts fram. När flyktingar och asylsökande kommer till vårt land ska deras ansökan om uppehållstillstånd präglas av rättssäkerhet.

Det är mycket positivt att man nu inom EU i de dokument som vi har fått också nämner barnens intressen och att de särskilt ska tas till vara. Vi får inte glömma att över hälften av alla flyktingar är barn. Jag vet inte om det var någon som läste Aftonbladets artikel i går – tror jag att det var – om hur barn används i kriget. Man slår på barn. Man torterar barn och använder dem som måltavla i kriget för att slå på föräldrar. Det görs vid sidan av allt det som vi vet sker med kvinnor – våldtäkter och annat. Det är en fruktansvärd situation, där kvinnor och barn kanske på ett sätt är särskilt utsatta.

För dem som får uppehållstillstånd ska vi snabbt påbörja integrationen så att de kan komma ut i arbetslivet och starta ett eget liv med egen försörjning. Som flera har varit inne på har vi nu många utmaningar kring boende och jobb. Men det finns också många möjligheter med de personer som kommer hit och kan bidra till vårt samhälle. Många kommuner och landsting har redan börjat snabbintegrera personer inom exempelvis vård- och omsorgssektorn, där man har brist på arbetskraft.

Fru talman! För att återgå till den aktuella flyktingkrisen menar vi kristdemokrater att hela EU måste samla sig för att hantera dessa flyktingströmmar, som är av historiska mått. Inte sedan andra världskriget har så många människor varit på flykt.

Sverige har 2 procent av EU:s befolkning men tar emot ca 15 procent av alla flyktingar inom EU. Vi gör mycket, och vi ska fortsätta att göra så. Men fler länder inom EU måste bidra. Det positiva med onsdagens toppmöte mellan stats- och regeringschefer i EU var att detta inte längre bara är en fråga för Sverige, Tyskland och Österrike att lösa. Nu är det en fråga som ligger på alla EU-medlemmars dagordning.

I kristider är det alla för en och en för alla som gäller. Vi ska hålla ihop inom EU. Så säger vi i det nya Lissabonfördraget, och då kan det inte vara så att vissa ledare kör med cherry picking, alltså att man bara väljer det som är bra för det egna landet, utan medlemskapet innebär att man ibland måste stå upp gemensamt, särskilt i tider av svåra utmaningar. Ingen EU-ledare ska tillåtas sticka huvudet i sanden när det blåser. Vissa uttalanden från EU-ledare om flyktingar önskar man att man hade sluppit höra. Men det har också gjort att andra viktiga EU-ledare, som Angela Merkel, har sagt ifrån. Det är bra, och det är nödvändigt.

Vi kristdemokrater tycker att det är beklagligt att regeringen inte aktivt driver frågan om ett EU-system med humanitära visum. Vi tror att det skulle slå undan fötterna på människosmugglarna om det fanns fler lagliga vägar in i EU. Man borde kunna ansöka om de här visumen på EU-ambassader. Det skulle ge möjlighet att ge adekvat information till flyktingar om vad det är som väntar i olika länder. I dag är det flyktingsmugglarna som har patent på informationen och på informationsgivningen.

Jag förväntar mig nu tydliga signaler från regeringen om att man ska driva frågan om humanitära visum tydligt och aktivt inom EU. Sedan finns det andra frågor som den om kvotflyktingar, där vi självklart vill öka andelen, och arbetskraftsinvandring, som Alliansen har gjort en reservation om flera gånger i EU-nämnden. Det är en laglig väg som vi har ställt upp på. Jag vet inte om Vänsterpartiet tycker att arbetskraftsinvandringen är en bra väg att också ha som en möjlighet till en laglig väg in. Jag tycker det. Vi ska se till att man har bra villkor när man kommer hit, och det är *en* möjlighet för människor som söker sig en annan framtid.

Anf. 10 Justitie- och migrationsminister MORGAN
JOHANSSON (S):

Fru talman! Först vill jag säga några ord om biståndet. Jag tycker att man ska vara klar över att Sverige är ett av de länder som ger allra mest i bistånd och framför allt till humanitärt bistånd. Det har vi varit i årtionden. Det är ingenting som vi kom på förra veckan eller häromåret. Det har vi i praktiken varit sedan vi socialdemokrater drev igenom enprocentsmålet på 60-talet. Det var långt före det att Sverigedemokraterna kom på att man kunde använda biståndet som en ursäkt för att förhoppningsvis kunna slippa ta emot flyktingar, för det är ju så man använder det i argumentationen. Dessutom är det helt falskt. I den senaste budgeten jag såg som Sverigedemokraterna lade ville ni skära ned på biståndet från 1 procent av bnp till 0,7 procent av bnp.

Vad vi gör nu är att vi ökar de humanitära insatserna i vår senaste budget med nästan en halv miljard. Paula Bieler säger så här – och den här formuleringen tycker jag att man ska fundera på: Varje gång vi tar emot en flykting urholkar vi asylrätten. Det får hon gärna utveckla vidare, för det är en logisk kullerbytta av rang.

Vad jag förstår av Sverigedemokraterna är ni ute efter att stänga gränserna. De som kommer till våra gränser ska inte ens ha möjlighet att söka asyl i Sverige. I så fall bryter vi mot flyktingkonventionen. Det är en mänsklig rättighet att söka asyl i det land man kommer till. Men vad ska ni göra med dem som ändå kommer hit och som vill söka asyl? Ska ni

skjuta tårgas på dem som i Ungern? Är det vad vi kan förvänta oss av Sverigedemokraternas flyktingpolitik?

Vi är nu, som jag sa, mitt uppe i en ganska ansträngd situation. Det kommer ungefär 1 000 asylsökande per dag. Vi hanterar den situationen på kort sikt och på medellång sikt. Vi måste naturligtvis också hantera den på lång sikt, det vill säga att gå in med alla de insatser som vi behöver göra när det gäller att få integrationen att fungera bättre.

Fredrik Malm frågade om bostadspolitiken. Vi måste bygga väldigt många fler bostäder. Jag är glad över att konstatera att bostadsbyggandet faktiskt har ökat. Första halvåret 2015 var det nästan 30 procent fler bostadsbyggen som sattes igång än första halvåret 2014. Jag skulle kunna göra något slags poäng av att det krävdes ett regeringsskifte för att det skulle komma igång, men så enkelt är det inte, utan det hänger nog ihop med de låga räntorna. Men jag tror att när vi nu går in med över 6 miljarder i en bostadspolitisk satsning kommer vi att kunna lyfta bostadsbyggandet ytterligare. Och det behövs, därför att ska integrationen komma igång måste det finnas bostäder. Det är därför som regeringen har den politiken när det gäller bostadsfrågorna och därför som det är en av våra mest prioriterade frågor.

Vi ska dela på ansvaret i EU, men vi måste också dela på ansvaret i Sverige. Alla kommuner måste vara beredda att ta emot. Just nu sitter över 10 000 människor med uppehållstillstånd i Sverige men utan en kommunplacering. Därför behöver vi ha en lagstiftning som gör det möjligt att ålägga kommuner att ta emot.

Jag välkomnar Folkpartiets besked om att man kommer att stödja ett sådant förslag. Vi kommer att lägga fram en sådan proposition så fort som möjligt. Jag uppmanar också Moderaterna, Centerpartiet och Kristdemokraterna att tänka om och också stödja propositionen när den kommer. Annars hamnar ni i en situation där ni säger att ni vill tvinga Polen att ta emot flyktingar men inte kan tänka er att tvinga Danderyd. Det är en argumentation, en retorik, en position som ni inte kommer att kunna reda ut i den offentliga debatten.

Johan Forssell, tänk om du kunde säga till dina partikamrater i Danderyd och Vellinge: Öppna era hjärtan! Då skulle situationen bli mycket enklare för vår del. Nu ser jag att Kristdemokraterna i SKL har backat upp detta, och jag hoppas att vi därmed får ett ännu bredare stöd för en sådan lagstiftning i riksdagen när vi lägger fram den.

(Applåder)

Anf. 11 JOHAN FORSSELL (M):

Fru talman! Jag tycker att migrationsministern inte ska missförstå mig här. Jag tycker att det är viktigt att alla kommuner hjälper till, precis som att alla länder i EU också ska göra det. Mitt intryck är att det finns en stark känsla på de allra flesta håll i Sverige för att vi ska göra det. Vi ser också nu hur kommuner som ofta beskylls i debatten för att inte ta ansvar faktiskt gör det. Jag kan till exempel konstatera att Täby inte långt härifrån ökar sitt mottagande i år från 30 till 106 personer.

Vi moderater tror dock inte att tvång är svaret på de här utmaningarna. Vi har lagt fram andra förslag för att få ett jämnare mottagande. Vi vill att staten ska ta en större del av kostnaden för att underlätta den redan ansträngda situation som kommunerna har. Vi har lagt fram förslag om att

man ska förlänga etableringsersättningen och att staten ska tillskjuta resurser för undervisning för nyanlända.

Jag tror också att man ska komma ihåg en annan sak, och det är att även om vi har en sådan här tvångslagstiftning och får ett par kommuner att på marginalen ta några till svarar det inte alls upp mot den stora bostadsutmaning som vi har här. Jag önskar att regeringen hade kunnat ägna lite mer tid åt det snarare än bara åt den här fördelningsdiskussionen. Jag tycker att det är tomt på förslag från regeringens sida om vad man vill göra för att öka bostadsbyggandet.

Jag tror att man kan vara klar om en sak, och det är att om det hade varit brist på subsidier eller investeringsstöd, om det alltså hade varit det som hade varit kärnan för att få bostäder att produceras i det här landet, ja då hade alla människor i Sverige haft en bostad för länge sedan. Uppenbarligen är det fel väg framåt.

Jag tror att många människor förväntar sig att Sverige ska visa ledarskap och att Sveriges regering ska göra det. Nu upplever vi den största flyktingkatastrofen på länge. Jag undrar vad som är regeringens plan för detta. Jag kan konstatera att vi har haft ett antal debatter i den här kammaren. Jag har föreslagit att vi till exempel ska införa säkra länder, och då fick vi höra från regeringspartiernas företrädare att det var ett oseriöst förslag. Sedan gick det ett par veckor, och så drev helt plötsligt regeringen det förslaget. Vi har föreslagit mer hjälp i närområdet, och det var till och med en person i Sveriges regering som kallade även det för oseriöst. Det verkar vara lite av ett favoritord i regeringen. Sedan gick det ett par veckor, och så var det regeringens hållning.

Missförstå mig rätt. Jag tycker att det är bra att regeringen och migrationsministern lyssnar på oppositionen, men det är inget vidare ansvarstagande, och det tyder inte på något vidare ledarskap eller på att regeringen har en plan som inte bara gäller för stunden.

Jag saknar också besked om hur Sverige ska klara de långsiktiga utmaningarna. Vad är svaret på hur fler av de människor som kommer till vårt land ska få arbete och egen försörjning? Var är reformerna för det? Vi har föreslagit en lång rad saker, till exempel temporära uppehållstillstånd, för att öka incitamenten till arbete. Säkra länder har vi tagit upp, och vi har sagt att Sverige behöver ha en beredskap för att kunna genomföra gränskontroller.

Vi har lagt fram förslag om första-jobbet-anställningar och första-jobbet-avdrag för att sänka trösklarna till arbetsmarknaden och underlätta för att fler ska få en egen försörjning.

Vad är regeringens svar? Var finns de konkreta lösningarna?

När jag läste budgeten som kom häromdagen konstaterade jag att det är nej till det mesta. Man driver en politik som snarare höjer trösklarna. Man minskar RUT och ROT. Man lägger fram förslag på skatthöjningar på 40 miljarder kronor. Hur underlättar det för människor som kommer till Sverige att få ett arbete – en egen försörjning?

Vi talar nu om att fler ska få tillgång till lagliga vägar in. Det är de flesta här inne överens om. Men statsrådet sa att det ska finnas fler lagliga vägar. Då är jag nyfiken på vilka vägar är. Jag undrar också om det är regeringens uppfattning att Sverige ska införa dessa vägar isolerat och ensamt. Det får migrationsministern gärna reda ut.

Anf. 12 PAULA BIELER (SD):

Fru talman! Det är alltid spännande att lyssna på en sådan här debatt och höra de olika perspektiv som lyfts fram.

Ganska ofta anklagas vi för att vara inskränkta, att bara se till oss själva och vilja stänga in oss. Men när man lyssnar på debatten här är det uppenbart att om det är några som endast ser till Sverige och Europa är det de andra partierna. Det är precis vad jag sa i mitt första inlägg. Jag tror nästan att jag har hört fler minuter av talartiden om hur den så kallade integrationen i Sveriges ska lösas, om hur vi i Europa och i Sverige ska möta utmaningen. Det är visserligen fascinerande och välkommet att man äntligen erkänner de problem och utmaningar som mottagarländer står inför, men det är inte att tala om flyktingkrisen och flyktingkatastrofen.

Jag förstår att migrationsministern har haft fullt upp i dag. Han har haft sin egen presskonferens, precis som vi har haft. I den budget vi lägger fram i år ökar vi summan med 9 miljarder. Jo, tidigare år har vi landat under biståndsramen. För utgiftsområde 7 har vi landat under vad regeringen satsar. Vi sänker fortfarande biståndsramen. Vi höjer från 0,7 till 0,75. Hittills har det beräknats att regeringen gör avräkningar med ca 8 miljarder på flyktingmottagande i Sverige. Vi gör avräkningar bara för de kvotflyktingar vi tar in. Vi minskar avräkningarna med 90 procent. Vi gör dessutom ett extra tillskott. Utöver vår generella biståndsram på 0,75 av bni lägger vi med dagens situation fram 4 miljarder extra. Totalt landar vi i år för utgiftsområde 7, Internationellt bistånd, på 515 miljarder över regeringen.

Så reagerar vi på information om att FN inte längre förmår ge mat till de flyktingar man har ansvar för.

Asyl ska finnas för att garantera skydd och säkerhet. Om vi ska tillåta oss att använda asyl som ett sätt för människor att få bättre livsvillkor är det *väldigt* många på vår jord – tyvärr – som ska beviljas asyl. Om vi dessutom ska applicera en syn att det är endast i Sverige man kan få en vettig asyl, att länder som Grekland, Polen och Danmark inte ska duga som säkra länder, att länder i närområden inte ska duga som säkra länder om det inte är kriser där, blir det *väldigt* många människor som ska flyttas till Sverige. Det vore intressant att få höra de övriga partiernas svar på hur detta ska organiseras.

De siffror som det talas om just nu, som mest kanske ett par hundra tusen extra till Europa, är en droppe i havet sett till de människor som är i behov av akut skydd och definitivt sett till de människor som lever under vidriga förhållanden.

Det finns säkra och lagliga vägar. Att hävda att så inte är fallet är inget annat än att ljuga. Det finns absolut brister i systemet, och det finns metoder som kan utvecklas. Men en förutsättning för att det ska vara de säkra vägarna som gäller är att de osäkra och olagliga vägarna stängs. Det måste vi vara hårda på.

Anf. 13 MAGDA RASMUSSEN (MP):

Fru talman! Trots att det finns mycket att bli bedrövad över i debatten och med den situation som råder i vårt samhälle, är det också värt att lyfta fram allt det positiva som just nu sker. Jag tycker att svenska folket mycket tydligt de senaste veckorna har visat vilken typ av samhälle vi vill ha. Vi väljer solidariteten framför hatet.

Uppsala, Göteborg, Lund, Kalmar, Skövde, Stockholm, Örebro, Karlstad, Borlänge och Malmö är orter där Grön ungdom tillsammans med de andra demokratiska ungdomsförbunden har lyckats samla flera tiotusentals människor för att säga: Flyktingar – välkomna!

Ett annat positivt exempel som jag vill lyfta upp i dag är från när jag nyligen besökte Gotland. Gotland ska snart börja ta emot sina första asylsökande efter att ha skrivit en avsiktsförklaring med Migrationsverket. I princip alla jag träffade där berättade att det inte går en dag utan att människor ringer och frågar hur de kan hjälpa till och vad de kan bidra med för att göra saker och ting bättre.

Hela ön engagerar sig för ett bra mottagande av sina nya invånare. Arbetsförmedlingen förbereder arbetsgivarna så att de står redo. Mottagningsenheten letar fram praktikplatser och stärker sfi-utbildningen. Kommunen söker efter boenden, och skolorna förbereder för att ta emot alla barn på bästa sätt.

Jag är glad över att Gotland inte är unikt. Varenda dag kan vi läsa om hur skolklasser samlar in pengar, hur familjer öppnar sina hem, hur idrottslag välkomnar nya lagkamrater, hur pensionerade lärare anordnar svenskundervisning på asylboenden, hur moskéer erbjuder sovplatser, hur människor jobbar natt ideellt på våra centralstationer och hur kyrkor samlar in kläder.

Varenda gång jag hör om detta tänker jag: Det är mitt Sverige!

Jag är också mycket glad att i den höstbudget som presenterades nyligen stärks insatserna och resurserna till civilsamhället så att det ska vara en tydlig och klar del av etableringen. Det handlar bland annat om svenskundervisning redan från dag ett, att stärka idrottsrörelsen och att stärka projektet med flyktingguider.

Men jag är också mycket oroad över de förslag som bland annat Moderaterna lägger fram som riskerar etableringen i Sverige. Jag talar om de tillfälliga uppehållstillstånden. Vi i socialförsäkringsutskottet var nyligen i Turkiet. Moderaterna var med på den resan. Jag tror inte att någon vi träffade där gjorde en annan bedömning än att det är en långvarig konflikt vi ser i Syrien. Konflikten tar inte slut inom några år. Den kan bli upp till tio år lång. Varför ska de människor som kommer hit i dag från Syrien inte välkomnas hit? Varför gör ni en annan bedömning än er tidigare partiledare Fredrik Reinfeldt, som tydligt klargjorde varför just de permanenta uppehållstillstånden har varit vägen för Sverige? De ger människor trygghet, lugn och tydlig visshet om att de får stanna och kan bygga upp sina liv här.

Moderaterna som var med i Turkiet såg de kvinnor och barn som stod utanför vår ambassad och vårt konsulat och väntade på att få återförenas med de släktingar som hade tagit sig till Sverige. Varför ska de inte få komma hit? Det blir konsekvensen när tillfälliga i stället för permanenta uppehållstillstånd införs. Hur stärker det etableringen att inte få vara tillsammans med sin familj?

Allt det positiva arbete som görs just nu runt om i vårt land är otroligt viktigt. Och jag är mycket stolt över att så många människor engagerar sig för att välkomna våra nya grannar, kollegor, vänner och kompisar till Sverige. Jag hoppas verkligen att de partier på högerkanten som just nu överväger tillfälliga uppehållstillstånd slänger de förslagen i

papperskorgen och i stället börjar fundera över förslag som stärker etableringen, inte försämrar den.

Anf. 14 JOHAN HEDIN (C):

Fru talman! Det är hög tid att gå från att debattera om till att i stället börja prata om hur. Jag använde mitt förra anförande till att tala om behovet av konstruktiva lösningar. Tyvärr känns det som att det finns alldeles för få av dem just nu.

Det finns gränser för hur långt man kommer med att söka exploatera människors rädsla och oro för det okända, odla fördomar och sprida hat. Visst kan man på kort sikt nå opinionsframgångar, och visst kan man skaffa sig makt om inte skapa så i alla fall förstöra, skapa oreda och stänka grus i maskineriet. Det i sin tur föder ytterligare misstro och missnöje, som den ansvarslöse populisterna inte är sen att kapitalisera på.

Lika dålig eller kanske ännu sämre är den som tycker att det där opinionståget verkar vara ganska framgångsrikt och vill kliva på det trots att man mycket väl borde förstå vad som är det tågets slutstation.

Men vet fru talman vad? Det går faktiskt att få uppskattning av opinionen även om man gör precis tvärtom – när man kavlar upp ärmarna, börjar jobba på riktigt för att åstadkomma förbättringar och tar ansvar. Låt oss nu börja göra det!

Det flyger runt många ord om öppenhet och om hur viktigt det är med ett bättre mottagande. Några pratar om vikten av mindre mottagande. Men sällan svarar man på frågan hur. Hur ska vi få fler jobb? Hur ska vi få fram fler bostäder? Hur ska vi få integrationen att fungera?

Vi gör klokt i att rikta blicken inåt och vara självkritiska. Mitt eget parti har inte haft svar på de frågorna, åtminstone inte i tillräcklig grad, och vi har förstås fortfarande inte alla svar. Men det här är inte bara en akut kris utan en fråga som har blivit allt viktigare med tiden.

Det duger inte längre att vifta bort svåra frågor med att man vill värna öppenheten och att man inte behöver ta ansvar, för det är vårt jobb att ta ansvar. Alla vi som deltar i den här debatten bär detta ansvar. Då duger det inte med floskler om att hjälpa på plats. Det duger faktiskt inte ens med de vackra men ganska tomma orden om allas lika värde om man inte samtidigt fyller de orden med något slags konkreta och konstruktiva förslag om hur vi bättre kan välkomna människor till Sverige och Europa.

I Centerpartiet har vi jobbat intensivt med att ta fram lösningar. Vi lade fram en rapport redan i vintras och har tagit fram ännu fler till vår partistämman, som faktiskt pågår nu. Precis i detta nu diskuterar kommittén i Falun – tune in SVT24!

Vi har föreslagit bland annat att ansvaret för mottagande ska flyttas till kommunerna och att kommunerna ska få full kostnadstäckning. Vi vill stärka den yrkesbaserade sf:n. Vi vill underlätta byggande av nya bostäder med många olika typer av förslag. Vi vill reformera de regler som skapar höga trösklar in till arbetsmarknaden. Vi vill införa mentorsstöd till civilsamhället, obligatorisk samhällsorientering under asylperioden och mycket annat.

Det här är ett gemensamt ansvar. Vi måste alla hjälpas åt att lösa situationen. Det ligger ett ansvar på oss alla att vara konstruktiva, ödmjuka och ärliga inför problemen och inställda på att lösa dem.

Anf. 15 CHRISTINA HÖJ LARSEN (V):

Fru talman! Vi står nu i en situation som på många sätt är unik. Samtidigt som antalet asylsökande ökar ser vi en annan och delvis helt ny grupp: En del av dem som nu kommer till Sverige söker inte asyl här utan vill vidare.

Det har rått ganska stor oklarhet om vem som ansvarar för flyktingar på genomresa medan de är i Sverige. De insatser som hittills har gjorts av frivilligorganisationer har varit helt fantastiska. Jag är otroligt stolt och imponerad över det engagemang som finns. Men ärligt talat: Det är inte hållbart i längden att överlämna det här åt civilsamhället.

Frivilliga har ställt upp och på dagar, kvällar och nätter lagat mat, delat ut sängkläder, gett råd, lekt med barn och ordnat insamlingar. Men nu krävs det att regeringen visar hur ansvarsfördelningen av insatser för flyktingar på genomresa ska se ut. Dessutom behöver storstadskommunerna Stockholm, Göteborg och Malmö upplåta lokaler för övernattnings för flyktingar på genomresa i Sverige.

Det här är en angelägenhet för hela Sverige. Det är en svår situation som kanske kan bli långvarig, och rutterna kan komma att ändras. Det är verkligen dags att regeringen kliver in och berättar hur den ser på just den saken.

Det finns överlag väldigt mycket vi måste göra för att skapa ett bättre mottagande och snabbare släppa in dem som nyss anlänt i vårt samhälle. Att låtsas som om vi kan sluta vara en del av världen är faktiskt inte ett alternativ. Väljer vi den vägen uppstår kaos, desperation och otrygghet precis som det vi ser hos SD:s kompisar i Ungern.

Vi andra tänker välja att möta utmaningarna med Sveriges bästa sidor, välorganiserat och solidariskt. Vi måste se till att alla landets kommuner tar emot, att samhällets resurser och frivilligas kraft och engagemang nyttjas på bästa sätt, att man får lära sig svenska från dag ett och att validering av utbildning och yrkeserfarenhet snabbt kompletteras med det som saknas för att man ska komma in på arbetsmarknaden.

Allt det här kommer vi att ha möjlighet att debattera flera gånger framöver, fru talman, så jag återgår till den akuta frågan vi står med i dag.

Dublinförordningen har aldrig fungerat bra. Grundförutsättningen att alla människor på flykt måste få sin sak prövad i det första EU-land de sätter foten i är helt orimlig. Det förutsätter att alla medlemsländer har likvärdiga mottagningssystem och asylbedömningar, och det vet vi att de inte har.

I Grekland har asylsystemet redan brutit ihop, och Sverige skickar inga asylsökande tillbaka dit för prövning. Men det är uppenbart för de flesta att Ungern omedelbart borde undantas på grund av sin omänskliga behandling av människor på flykt.

När antalet som söker asyl och är på genomresa i Sverige den senaste tiden har ökat har den svenska polisen i ett första skede valt att inte registrera eller ta i förvar dem som är på genomresa. Italien har länge gjort likadant.

När polisen i går sa att man ska öka kontrollen och registrera fingeravtryck samt ta i förvar dem som inte söker asyl utan vill resa vidare väckte det en del frågor. Hur ska det gå till? Var tänker man hålla alla dessa människor i förvar? Som en italiensk minister krasst uttryckte det: Hur många eritreanska tummar ska vi knäcka?

Det här vill jag gärna höra regeringens svar på.

Anf. 16 FREDRIK MALM (FP):

Fru talman! Vi står som har nämnts flera gånger inför en väldigt speciell situation i Sverige. Vi har ett mycket omfattande antal asylsökande som kommer hit och vill stanna.

Från Folkpartiet Liberalernas sida är beskedet tydligt: Vi står upp för en human flyktingpolitik. Vi menar att det är viktigt att Sverige och Europeiska unionen nu ställer upp och hjälper människor som flyr från krig, förtryck och elände.

Men vi i Sverige måste också vara ärliga mot oss själva. Det här ställer oerhörda krav på vår offentliga apparat, på våra kommuner och på Migrationsverket. Det triggar också politiska motkrafter, där främlingsfientligheten kan öka i Sverige.

Ska vi långsiktigt klara detta måste de människor som kommer till Sverige och får asyl och uppehållstillstånd i Sverige komma in på arbetsmarknaden. Här är den grundläggande kritiken från Folkpartiet och de andra allianspartierna gentemot regeringen att det görs för lite för att sänka trösklarna så att människor kommer in på arbetsmarknaden. Det görs för lite för att kunna skapa nya marknader där människor kan komma in på arbetsmarknaden genom exempelvis RUT-reformen, ROT-avdraget och annat som regeringen nu går in och försämrar.

Fru talman! Det finns ändå vissa saker i budgeten som är positiva. Det sker förstärkningar av de anslag som gäller ensamkommande flyktingbarn och ungdomar. Det är positivt; det välkomnar förstås vi i Folkpartiet. En höjning av kommunersättningen är aviserad. Det är också någonting som vi står bakom, även om vi inte riktigt förstår varför prestationsbonusen tas bort. Såvitt jag kan förstå är det ändå ingen kommun som så att säga förlorar på det nya systemet och höjningen som regeringen lägger fram. Det är positivt.

Precis som migrationsministern nämnde har vi i Folkpartiet den uppfattningen att alla kommuner i Sverige ska dra sitt strå till stacken och ställa upp och ta emot flyktingar.

Fru talman! Det som i slutändan trots allt blir väldigt konkret är frågan om lagliga vägar och kvotflyktingarna. Jag noterar att migrationsministern säger ingenting om det, Vänsterpartiet säger ingenting om det, Miljöpartiet säger ingenting om det. Faktum är att i budgeten finns inga medel för att Sverige ska ta emot fler kvotflyktingar från UNHCR. Det är ju det bästa sättet att skapa lagliga vägar in i landet.

Det finns 4,1 miljoner människor som trängs i flyktinglägren i Libanon, Turkiet, irakiska Kurdistan, Jordanien, Egypten och på alla andra håll i världen. Världen är större än Syrien. Vi har oerhört många flyktingar inte minst från Kongo-Kinshasa, från länderna på Afrikas horn och så vidare. Världens största flyktingläger finns i Kenya.

Jag lyssnade på Stefan Löfven och blev förvånad. Stefan Löfven säger att alla länder i Europa ska ta emot ett ökat antal kvotflyktingar. Det står för övrigt en mening om det i budgeten, att alla länder i EU ska öka mottagandet av kvotflyktingar. Men det finns ingen anslagstäckning för det. Det betyder att de som i talarstolen talar om lagliga vägar, regeringspartierna och stödpartiet, inte har täckning för det i budgeten. Sverige är inte berett att ta emot fler än 1 900 kvotflyktingar samtidigt som

det totala antalet asylsökande kan överstiga 100 000 i år. Det, fru talman, är mycket beklagligt.

Vi driver på i Europa, säger regeringen. Ja, men då måste man själv våga gå före. Det blir bara tomt prat om man inte är beredd att vara konkret också i sin budget.

Anf. 17 DÉSIRÉE PETHRUS (KD):

Fru talman! Ja, Morgan Johansson, också jag har noterat att Kristdemokraterna i Sveriges Kommuner och Landsting, SKL, i dag har sagt ja till att alla kommuner ska ta emot flyktingar. Man säger att man vill ha en temporär lag med tydliga krav på motåtgärder från staten. Helst skulle Kristdemokraterna också vilja ha en del undantag i plan- och bygglagen för att kunna vidta snabba, aktiva åtgärder på bostadsområdet. Det är alltså inte partistyrelsen utan SKL som fattat beslut.

Fru talman! Grekland och Italien har under lång tid burit en stor börda utan att EU engagerat sig tillräckligt. Vi har visserligen skickat lite pengar till Grekland och Italien men inte engagerat oss tillräckligt i frågan. Nu när de får ta emot många som söker skydd via Medelhavet har det skapat stora problem.

Grekland och Italien kan inte i dag, med det stora flöde som kommit till dessa länder, på ett tillfredsställande sätt klara av att upprätthålla Schengenförordningen. Det innebär att deras uppgift att bevaka EU:s yttre gränser inte fungerar för närvarande. Om de yttre gränserna inte bevakas kommer flera länder att införa nationella gränsbevakningar, och hela EU:s öppenhet och fria rörlighet tar ett steg tillbaka. Det vore mycket olyckligt.

Vi kristdemokrater menar att vi ska ha ett öppet hjärta för dem som söker skydd i EU, och asylrätten ska naturligtvis hållas högt, men vi måste också hålla huvudet kallt så att vi inte mister legitimiteten i det gemensamma asylsystemet. Vi måste hitta sätt att hantera stora flyktingströmmar utan att det blir kaos som i Ungern. Ungern ska visserligen skydda EU:s yttre gränser enligt Schengenförordningen, men tonläget och sättet på vilket man behandlar flyktingar vid gränsen är inte värdigt EU och motsvarar inte de värderingar som vi gemensamt vill stå upp för.

Det EU:s justitieministrar i tisdags fattade beslut om, under protester från vissa medlemsländer, gällde ett omfattande dokument med en plan framåt där alla inom EU förväntas delta och ta emot flyktingar. Det var rätt och det var nödvändigt. Nu finns en plan för bättre mottagande och jämnare bördefördelning inom EU. Trots detta kvarstår många frågor om det konkreta genomförandet. Ungefär 160 000 personer finns i Grekland och Italien och ska omfördelas och ges möjlighet att komma vidare till andra EU-länder.

Sverige ska enligt beslutet ta emot ungefär 4 500 personer. Det är något som vi naturligtvis kan klara eftersom vi klarar så många andra. Det ser jag inte som något stort problem. Flyktingarna ska själva få uppge vart de vill komma samt skälet för det, men deras önskemål kan inte garanteras. Frågan är vad det kommer att resultera i när man inte vill åka till det land man anvisas.

Grekland och Italien, där båtarna landar, kan inte själva ta emot alla, det förstår vi. Därför behöver vi få en permanent mekanism på plats som fastställer hur EU ska fördela flyktingar som kommer till EU:s gränser.

Dublinförordningen om att man ska söka asyl i det första landet, som Paula Bieler hela tiden hänvisar till, fungerar av förklarliga skäl inte i dag. Vi måste därför få till en ordning där Schengen fungerar men också där människor har rätt att söka asyl. Dessutom måste vi ha en omfördelning och en jämn bördefördelning inom EU. Det är enda sättet att upprätthålla det asylsystem som vi alla i dag står bakom.

Anf. 18 Justitie- och migrationsminister MORGAN
JOHANSSON (S):

Fru talman! Inledningsvis vill jag säga att jag inte fick något riktigt bra svar från Paula Bieler om hur man ska göra med dem som kommer till Sverige och söker asyl. De ska inte få lov att söka asyl här, vad jag förstår. De ska kastas tillbaka till Danmark. Vad ska hända sedan då? Ska danskarna kasta tillbaka dem till Tyskland och tyskarna kasta tillbaka dem till Österrike och österrikarna kasta tillbaka dem till Ungern och ungrarna kasta tillbaka dem till Serbien och hela vägen till Syrien?

Är det så Sverigedemokraternas flyktingpolitik ser ut? I praktiken ja. Om alla länder tillämpar den principen handlar det om att kasta tillbaka människor i en krigszon. Vi är naturligtvis inte överraskade, för det blir effekten av Sverigedemokraternas politik.

Vi vidtar givetvis en lång rad åtgärder när det gäller hela den andra diskussionen, nämligen hur vi ser till att de som kommer till Sverige får ett bra mottagande och integreras. Vi vidtar en lång rad åtgärder för det. Jag nämnde bostadsbyggandet, som nu äntligen börjar komma igång. Det är ingen tillfällighet. Det är en effekt av räntorna, men det är också en effekt av att vi visar att vi är beredda att satsa på bostadsbyggandet. Vi går in med ytterligare 6 miljarder kronor per år under de kommande åren.

När det gäller en politik för att alla kommuner ska ta ansvar ställde jag frågan till Moderaternas Johan Forssell. Jag frågade: Är du beredd att ställa upp på det? Uppenbarligen inte. Ni tycker att det är okej att tvinga andra, i olika länder, att ta emot, men när det gäller era egna partikamrater vågar ni inte ta den konflikten. Det beklagar jag. Det skulle ha varit bra att få en uppslutning kring det.

Ni har sett i vår budget vad vi går in med när det gäller tidiga insatser, redan under asylboendet, det vill säga att tidigt lära sig svenska och samhällskunskap. Ni har säkert också uppmärksammat att vi skjuter till pengar till kommunerna. 50 procent höjer vi schablonerna för asylsökande barns skolgång men också för nyanlända.

Vi vidtar kraftiga åtgärder för att försöka underlätta för dem som kommer hit.

Anf. 19 JOHAN FORSSELL (M):

Fru talman! Ja, det stämmer, Magda Rasmusson. Moderaterna har ändrat sig i den här frågan. Vi har gjort det för att verkligheten förändras. Någon kanske tycker att det är häpnadsväckande att ett parti inte alltid har som främsta princip att stå kvar på samma fläck, att aldrig röra sig en millimeter, men jag har inga problem med det. Jag tycker att det är ganska viktigt att kunna känna den ödmjukheten och ha en beredskap för att ändra sin politik när så är påkallat.

Miljöpartiet verkar ha en lite annan ingång i det här, att mer ha uppfattningen att det är fina ord som löser utmaningarna, om det ens finns

några utmaningar; jag kunde i alla fall inte höra några i anförandet. Det är snarare en vackert-väder-politik. Det finns inga problem.

Jag har en annan uppfattning. Jag menar att dagens migrations- och integrationspolitik inte fungerar tillräckligt bra. Vi ser kostnader som skenar. De kommande fyra åren handlar det om 16 miljarder i migration och integration. Vi ser ett utanförskap som växer. Vi ser den stora bristen på jobb. Om det vore så att den politik som vi har fört verkligen fungerade, till exempel de permanenta uppehållstillstånden, är frågan varför vi då ser de problem som vi nu ser. Möjligtvis är förklaringen till regeringens passivitet i de här frågorna att Miljöpartiet sitter i regeringen.

Jag fick en passning av migrationsministern om mina partikamrater. Jag kan göra likadant. Låt oss ta bostadssituationen. Det handlar inte bara om subsidier. Det är något som bostadsbranschen inte ens vill ha. De säger att de är verkningslösa.

Runt om i storstadsregionerna sitter lokalpolitiker från Socialdemokraterna och Miljöpartiet och stoppar nya markanvisningar. Det ska inte byggas. Det där får nog migrationsministern ta och jobba lite mer på.

Jag tror att vi har en ny situation. Då måste man utforma en ny politik för det. Det har vi moderater gjort på ett antal viktiga punkter. Det är inte mer av vackert-väder-politiken som kommer att lösa de utmaningar vi nu står inför.

Anf. 20 PAULA BIELER (SD):

Fru talman! Ja, det kanske blir så att de som har valt olagliga och osäkra vägar för att ta sig till ett land nästan på andra sidan jorden stegvis får ta sig tillbaka till det som var deras närområde, där vi garanterar det skydd de borde ha garanterats från första början. Och ja, det stämmer att nuvarande system fallerar. Dublinförordningen fungerar inte så som det är, men den finns, och i dagsläget behöver vi åberopa den för att hantera den situation som råder just nu, för att visa att det är de lagliga vägarna som ska följas och för att frigöra resurser så att vi kan satsa på akut skydd till de mest behövande.

Men detta betyder inte att vi tycker att det är bra som det är, att nuvarande system fungerar och ska vara långsiktigt hållbara eller att man ska fortsätta slussa flyktingar från en stat till en annan när allt fler stänger sina gränser, för det är helt omöjligt att hantera den situation som är. Vi är fullt medvetna om det.

Därför har vi i dag tillsatt en arbetsgrupp i syfte att ordentligt se över hur ett modernt verksamt flykting- och asylsystem med internationellt ansvar på riktigt ska fungera. Det ska inte vara skrivet för situationen efter andra världskriget, där flyktingar var utspridda världen över, utan för att hantera akuta kriser där människor plötsligt tvingas fly.

Utgångspunkten ska vara att det ska vara ett internationellt ansvar att upprätta fristäder. Man ska internationellt och gemensamt bära försörjningsansvaret och garantera de medborgerliga rättigheter som har kränkts för dem som har tvingats fly sitt hemland. Problemet i dag uppstår för att asylrätten lägger det ansvaret på det enskilda land som blir värdland eller mottagarland. Det är en alltför stor börda när människor flyr i dessa stora antal.

Vi är fullt medvetna om systemkollapsen, och vi jobbar också för att detta ska ändras på sikt, men i dag måste vi vidta akuta åtgärder.

Anf. 21 MAGDA RASMUSSEN (MP):

Fru talman! Jag har inte alls några problem med att se att också andra partier kan hitta på bra lösningar. Jag har till exempel läst Moderaternas rapport om migrations- och integrationspolitik. Jag tycker att det finns flera bra idéer där, som satsningar på bättre språkutbildning, samverkan med civilsamhället och så vidare.

Det jag undrar är hur just etableringen ska bli bättre genom att människor blir mer otrygga. Jag undrar vad som har hänt sedan Fredrik Reinfeldt sa det där om varför de permanenta uppehållstillstånden är så viktiga som gör att ni gör en annan bedömning i dag. Har ni några experter som till exempel backar upp påståendet om att konflikten i Syrien skulle ta slut i närtid? Varför ska Migrationsverket annars göra en ny bedömning om några år igen och kolla om man nu behöver ha rätt till permanenta uppehållstillstånd? Vi har ju redan problem med ökade handläggningstider. Framför allt undrar jag just nu om de människor som väntar utanför våra konsulat och ambassader i till exempel Turkiet, där man i år väntas få in 20 000 ansökningar om familjeåterförening. Varför ska de, fruar och barn, som det ofta är, inte få komma till Sverige, och hur gör det etableringen bättre när de som befinner sig här i Sverige måste oroa sig för sina släktingar?

Jag hoppas att Moderaterna väljer att stå fast vid att vi ska visa människor att de är välkomna i det här landet och inte på olika sätt försöka minska invandringen och bedriva signalpolitik, vilket jag inte tror kommer att fungera. Tror man att tillfälliga uppehållstillstånd skulle vara en mirakelkur för att få jobb kan man titta på hur det har gått i flera av våra europeiska grannländer. Där använder man dessa system, men människor får ändå inte jobb.

Det jag tror att vi behöver mer av är bättre svenskutbildning. Där satsar också regeringen mycket riktigt på tidigare insatser. Vi behöver se till att Arbetsförmedlingen får de verktyg som behövs för att få fler människor i jobb och till exempel utveckla arbetet med snabbspår, som regeringen jobbar hårt för.

Mycket åtgärder är på väg. Jag hoppas att de borgerliga partierna inte svänger i den här frågan.

Anf. 22 JOHAN HEDIN (C):

Fru talman! Jag vill återkomma till det som jag inledde mitt förra anförande med, nämligen att efterlysa större konkretion. Vi har faktiskt sett spår av konkretion i den här debatten, och det är mycket positivt. Jag ska berömma mina kollegor, och i förekommande fall motståndare, för detta.

Jag tycker att det är jättebra att Folkpartiet tar upp kvotflyktingsfrågan. Det är ett viktigt sätt att få människor hit på ett lagligt sätt. Det är jättebra att Kristdemokraterna tar upp möjligheten att söka asyl på EU-ambassader. Man kan tänka sig flera varianter med humanitära visum och så vidare.

Miljöpartiet ger en vacker och i många stycken relevant bild av tingens tillstånd, men jag tror att får skruva lite på konkretionen även där. De stora

partierna, Socialdemokraterna och Moderaterna, säger nja och njä på ett sätt som möjligen gör en gammal centerpartist avundsjuk.

Vad vi är överens om i alla dessa partier är att vi har lämnat frågan om och gått över till frågan hur. Vi kan bli mycket bättre, men låt oss stanna där. Låt oss prata om hur.

Det är ingen nyhet att Sverigedemokraterna vill hålla folk borta från Sverige med de medel som behövs, om det så ska vara taggtråd eller tårgas. Det finns ingen poäng i att hetsa upp sig över det. Vi vet det. Det är inga nyheter. Låt därför oss andra prata om hur, om hur vi kan bli bättre på att välkomna folk till Sverige på ett bra sätt.

Apropå vissa försök till konkretion i den här debatten vill jag säga att jag inte har träffat en enda kommunpolitiker som inte vill ha fler medborgare till sin kommun. Men det finns uppenbarligen praktiska hinder. Vi måste se till att ge kommunerna de verktyg de behöver för att kunna välkomna människor. Jag tror inte på tvång för de kommuner som i dag, av kanske fullt legitima skäl, inte klarar av detta. Jag tror på morötter snarare än piskor i det här fallet. Vi vill återigen ge kommunerna ansvaret för etableringen, och vi vill ge dem de verktyg som de behöver för det.

Anf. 23 CHRISTINA HÖJ LARSEN (V):

Fru talman! Sverige kryllar av människor som vill göra skillnad. Det är språkkaféer, asylkommittéer och tillsammansgrupper som organiserar människor på orten för gemenskap och trygghet. För ett par veckor sedan samlades alla dessa krafter i en rörelse som blev till en enda röst. Bilden av ett livlöst barn på en strand blev utlösaren. Det var inte bara för att vi känner igen oss själva och våra barn när vi ser de mjuka armarna som borde bygga sandslott eller de små skorna som borde springa.

Nej, fru talman, när så många av oss samlas för att hälsa refugees welcome är det också ett erkännande av oss själva och vad Sverige består av. Det är en protest mot den förljugna bilden av att flyktingar är något främmande och nytt.

Vår gemensamma röst är ett slag mot lögnen om att det finns olika sorters människor, ett ”vi” och ett ”de”, och det är hög tid att göra upp med den lögnen. Flyktingskapet är en del av oss och av Sveriges historia. Kanske är det en del av din gammelmormors berättelse om resan hit med vita bussarna. Kanske är det en del av din farsas flykt från folkmordets Bosnien. Kanske handlar det om din egen flykt i mammas famn från Chile eller Iran. Kanske handlar det om din älskade, din vän, din arbetskamrat, din granne eller barnens klasskompisar. Jag tror att det är detta som både Moderaterna och Sverigedemokraterna behöver påminnas om.

Det är dags att släppa in denna rörelse även här i kammaren – den rörelse som nu hälsar folk välkomna till vår framtid. I den ryms verklig gemenskap, och av den krävs verklig handling. Jag hoppas, fru talman, att svaret från den här församlingen inte sviker.

Anf. 24 FREDRIK MALM (FP):

Fru talman! Jag har nu i två inlägg ställt en väldigt konkret fråga eller i alla fall pekat på ett väldigt tydligt faktum, nämligen att regeringspartierna mycket riktigt och mycket vällovligt betonar vikten av att det finns lagliga vägar till Europa och betonar vikten av att fler länder tar emot kvotflyktingar men sedan inte har avsatt medel i den

budgetproposition som lämnades till riksdagen denna vecka för en endaste extra kvotflykting.

Det är helt fascinerande. Här har man åkt land och rike runt i en månad – Magda, Vänsterpartiet och Socialdemokraterna – och ordnat möten och talat om lagliga vägar och fler kvotflyktingar. Statsministern har varit citerad i alla stora medier. Han har till och med åkt till Bryssel och sagt att alla måste hjälpa till att ta emot fler kvotflyktingar. Men i budgeten finns det inte avsatta medel för en endaste till.

Nu har vi 4,1 miljoner människor som har flytt från Syrien. Det är kvinnor och barn och de mest utsatta. Jag träffade en del av dem från Rojava från den kurdiska regionen i Syrien i ett flyktingläger utanför Duhok i irakiska Kurdistan. Det är utsatta människor. Om vi kan hjälpa några till av dem att faktiskt få vidarebosättning i Europa och i Sverige vore det väldigt bra.

Vi talar nu om kanske över 100 000 människor som söker asyl i Sverige i år. Men bland kvotflyktingarna, det vill säga dem som är mest behövande i FN:s flyktingläger och som får en laglig väg till våra länder, tar Sverige i år bara emot 1 900.

Det förvånar mig. Den samlade talartiden är över en halvtimme för regeringspartierna, och man har ännu inte kunnat kommentera det faktum att Sverige inte kommer att öka antalet kvotflyktingar i den situation som nu råder. Jag tycker att det är beklämmande.

Anf. 25 DÉSIRÉE PETHRUS (KD):

Fru talman! Jag kan bara instämma med föregående talare. Jag har inte fått något riktigt vettigt svar från regeringen och statsrådet när det gäller lagliga vägar in och alternativ för människor att söka sig hit, alternativ till båtarna.

Sedan gäller det hur vi ska lösa konflikten. Jag tror att vi alla helst skulle vilja, även de som kommer hit, att vi löste problematiken på plats. Och det krävs ett internationellt engagemang för att lösa konflikten i Syrien. Jag skulle vilja säga att det ligger ett tungt ansvar på länder som Ryssland, som har blockerat ett ingripande i FN:s säkerhetsråd. Det ligger ett tungt ansvar på länder som förser olika sidor i konflikten med vapen, länder som Kina och Iran, som vid sidan av Ryssland anses stödja regimen i Syrien, och länder som Saudiarabien, Qatar, Turkiet och andra sunnitiska regimer som stöder oppositionsgrupper. Även västländer dras in och involveras.

Någonstans måste en helhetslösning göras. Kanske kan den göras inne i Syrien. Men det mest logiska vore att FN tar ett initiativ och att FN:s generalsekreterare säger till de här länderna: Vad gör ni för att nu få stopp på det här kriget och inte fortsätta att understödja det?

I Afrika har vi jättemånga länder där det är oro, våld och förtryck. Man fångslar personer, som Dawit Isaak men också många andra. Hur länge ska det här få pågå?

I dag samlas man i FN och pratar om nya millenniemål, utvecklingsmål och hållbara mål, och fortfarande fortsätter de här ledarna att fångsla oppositionella, sätta in miljarder på utländska konton och sko sig på människors och de egna medborgarnas bekostnad. Jag skulle önska att alla de här ledarna inom FN förklarades som persona non grata. De borde inte få vara med i gemenskapen.

Tack för en bra debatt!

Anf. 26 Justitie- och migrationsminister MORGAN
JOHANSSON (S):

Fru talman! Först är det frågan om lagliga vägar. Låt mig ställa frågan till Fredrik Malm: Hur mycket ökade den borgerliga regeringen antalet kvotflyktingar under åtta års tid? Knappt någonting alls. Hur lyckades ni med att driva fram fler lagliga vägar i EU när ni under åtta års tid satt i regeringen? Inte alls.

Vad har vi gjort? Vi tog initiativ för ett år sedan och sa: EU måste ha ett vidarebosättningsprogram. Vi lyckades tillsammans med andra länder, framför allt Tyskland, Österrike, Italien och Frankrike, nå resultat i våras. EU tillskapade ett vidarebosättningsprogram rörande 20 000 direkt från flyktinglägren i Jordanien, Turkiet och Libanon. Det är vad vi har lyckats med under vår tid. Vad gjorde den borgerliga regeringen för att åstadkomma fler lagliga vägar? Ingenting.

När jag nu får höra brösttonerna från en del borgerliga partier måste jag säga: Det är lite väl sent. Vi har redan på ett år gjort betydligt mer för att åstadkomma lagliga vägar än vad ni gjorde på era åtta år.

Vi är det enda land som driver frågan om fler lagliga vägar i EU, totalt sett. Vi lyckades med vidarebosättning av 20 000. Vi säger nu att vi går vidare och vill försöka se till att bygga ut det till 100 000 per år. Då tror jag nämligen att man får effekt när det gäller drivkrafterna eller möjligheterna att människor tänker: Jag stannar hellre lite grann till i flyktinglägret än tar den farliga vägen.

Detta driver vi. Vi lyckades, som ni vet, knäcka en svår nöt i tisdags, nämligen att se till att alla länder nu faktiskt åläggs att ta en del av ansvaret. Det var folk som trodde att vi inte skulle lyckas med det, men det gjorde vi, och vi kommer förhoppningsvis också att lyckas med detta.

Vi går nu vidare. Jag vill tacka för en välkommen debatt som kom i en väldigt aktuell tid för de här frågorna. Jag hoppas kunna arbeta vidare bra tillsammans med de andra partierna i Sveriges riksdag för att lösa den här situationen.

Överläggningen var härmed avslutad.

§ 2 Anmälan om fördröjda svar på interpellationer

Följande skrivelser hade kommit in:

Interpellation 2014/15:765

Till riksdagen

Interpellation 2014/15:765 Den turkiska regeringens agerande av Jabar Amin (MP)

Interpellationen kommer att besvaras torsdagen den 15 oktober 2015.

Skälet till dröjsmålet är utrikes resa (New York).

Stockholm den 23 september 2015

Utrikesdepartementet

Margot Wallström (S)

Till riksdagen

Interpellation 2015/16:15 Turkiets krigspolitik
av Amineh Kakabaveh (V)

Interpellationen kommer att besvaras torsdagen den 15 oktober 2015.

Skälet till dröjsmålet är utrikes resa (New York).

Stockholm den 23 september 2015

Utrikesdepartementet

Margot Wallström (S)

Enligt uppdrag

Håkan Åkesson

Expeditionschef

§ 3 Ärende för hänvisning till utskott

Följande dokument hänvisades till utskott:

Proposition

2015/6:9 till finansutskottet

§ 4 Bordläggning

Följande dokument anmäldes och bordlades:

Motioner

med anledning av prop. 2014/15:124 En mer jämställd föräldrapenning

2015/16:19 av Wiwi-Anne Johansson m.fl. (V)

2015/16:29 av Johan Forssell m.fl. (M, C, KD)

2015/16:31 av Linus Bylund (SD)

med anledning av skr. 2014/15:140 2015 års redogörelse för företag med
statligt ägande

2015/16:57 av Helena Lindahl m.fl. (C, M, FP, KD)

§ 5 Anmälan om interpellationer

Följande interpellationer hade framställts:

den 24 september

2015/16:16 Tydlighet om Sveriges samarbete med Nato

av *Anna Kinberg Batra* (M)

till statsminister Stefan Löfven (S)

**2015/16:17 Sveriges medverkan i Europols antiterroraktion i sociala
medier**

av *Roger Haddad* (FP)

till statsrådet Anders Ygeman (S)

2015/16:18 Effekter av regeringens politik
av *Fredrik Schulte* (M)
till finansminister Magdalena Andersson (S)
2015/16:19 Arbetslöshetsskapande åtgärder
av *Christian Holm Barenfeld* (M)
till arbetsmarknadsminister Ylva Johansson (S)
2015/16:20 Höjda marginalskatter
av *Aron Modig* (KD)
till finansminister Magdalena Andersson (S)

§ 6 Anmälan om frågor för skriftliga svar

Följande frågor för skriftliga svar hade framställts:

den 24 september

2015/16:25 De svenska mjölkböndernas situation
av *Erik Bengtzboe* (M)
till statsrådet Sven-Erik Bucht (S)
2015/16:26 Gröna fonden
av *Sofia Arkelsten* (M)
till statsrådet Isabella Lövin (MP)
2015/16:27 Enprocentsmålet
av *Sofia Arkelsten* (M)
till statsrådet Isabella Lövin (MP)
2015/16:28 Sjukdomar vid hundavel
av *Birgitta Ohlsson* (FP)
till statsrådet Sven-Erik Bucht (S)
2015/16:29 Prioritering av SRHR
av *Sofia Arkelsten* (M)
till statsrådet Isabella Lövin (MP)
2015/16:30 Blekinge tekniska högskolas framtid
av *Erik Bengtzboe* (M)
till statsrådet Helene Hellmark Knutsson (S)
2015/16:31 Försämrade drivkrafter för högre utbildning
av *Erik Bengtzboe* (M)
till statsrådet Helene Hellmark Knutsson (S)
2015/16:32 Bortförda barn vid barn- och tvångsäktenskap
av *Birgitta Ohlsson* (FP)
till justitie- och migrationsminister Morgan Johansson (S)
2015/16:33 Skolgång för nyanlända
av *Erik Bengtzboe* (M)
till utbildningsminister Gustav Fridolin (MP)
2015/16:34 Skolgång för barn till EU-migranter
av *Erik Bengtzboe* (M)
till utbildningsminister Gustav Fridolin (MP)
2015/16:35 Fri entré för barn och unga
av *Cecilia Magnusson* (M)
till kultur- och demokratiminister Alice Bah Kuhnke (MP)

2015/16:36 Studentrabatt hos SJ för studerande på folkhögskola

av *Lotta Olsson* (M)

till närings- och innovationsminister Mikael Damberg (S)

2015/16:37 Utredning av företrädaransvaret i skatteförfarandelagen

av *Aron Modig* (KD)

till finansminister Magdalena Andersson (S)

2015/16:38 Landsbygdsprogrammet

av *Jesper Skalberg Karlsson* (M)

till statsrådet Sven-Erik Bucht (S)

§ 7 Anmälan om skriftliga svar på frågor

Skriftliga svar på följande frågor hade kommit in:

den 24 september

2015/16:3 Missbruket av ersättningssystemen bland oseriösa företag

av *Mats Persson* (FP)

till justitie- och migrationsminister Morgan Johansson (S)

2015/16:6 Halvering av asylsökandes ersättning

av *Richard Jomshof* (SD)

till justitie- och migrationsminister Morgan Johansson (S)

§ 8 Kammaren åtskildes kl. 15.16.

Förhandlingarna leddes av tredje vice talmannen.

Vid protokollet

ANN LARSSON

/Eva-Lena Ekman

§ 1 Aktuell debatt om den akuta flyktingkrisen	1
.....	1
Anf. 1 CHRISTINA HÖJ LARSEN (V)	1
Anf. 2 Justitie- och migrationsminister MORGAN JOHANSSON (S)	1
Anf. 3 JOHAN FORSSELL (M)	3
Anf. 4 PAULA BIELER (SD)	5
Anf. 5 MAGDA RASMUSSEN (MP)	6
Anf. 6 JOHAN HEDIN (C)	8
Anf. 7 CHRISTINA HÖJ LARSEN (V)	9
Anf. 8 FREDRIK MALM (FP)	11
Anf. 9 DÉsirÉE PETHRUS (KD)	12
Anf. 10 Justitie- och migrationsminister MORGAN JOHANSSON (S)	14
Anf. 11 JOHAN FORSSELL (M)	15
Anf. 12 PAULA BIELER (SD)	16
Anf. 13 MAGDA RASMUSSEN (MP)	17
Anf. 14 JOHAN HEDIN (C)	18
Anf. 15 CHRISTINA HÖJ LARSEN (V)	19
Anf. 16 FREDRIK MALM (FP)	20
Anf. 17 DÉsirÉE PETHRUS (KD)	22
Anf. 18 Justitie- och migrationsminister MORGAN JOHANSSON (S)	23
Anf. 19 JOHAN FORSSELL (M)	23
Anf. 20 PAULA BIELER (SD)	24
Anf. 21 MAGDA RASMUSSEN (MP)	24
Anf. 22 JOHAN HEDIN (C)	25
Anf. 23 CHRISTINA HÖJ LARSEN (V)	26
Anf. 24 FREDRIK MALM (FP)	26
Anf. 25 DÉsirÉE PETHRUS (KD)	27
Anf. 26 Justitie- och migrationsminister MORGAN JOHANSSON (S)	27
§ 2 Anmälan om fördröjda svar på interpellationer	28
.....	28
§ 3 Ärende för hänvisning till utskott	29
.....	29
§ 4 Bordläggning	29
.....	29
§ 5 Anmälan om interpellationer	29
.....	29
§ 6 Anmälan om frågor för skriftliga svar	30
.....	30
§ 7 Anmälan om skriftliga svar på frågor	31
.....	31
§ 8 Kammaren åtskildes kl. 15.16.	31
.....	31

Tryck: Elanders, Vällingby 2015